

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Tractatus Historico-Juridicus De Præcedentia Controversa
Monachos Benedictinos Inter Et Canon. Regulares S.
Avgvstini**

Stolte, Benedict

Erfordia, 1730

VD18 1179271X

§. IV. Benedictini sunt in possessione Præcedentiæ super Canonicos
Regulares non Lateranenses,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64547](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64547)

transact. BARBOSA axiom. 199. n. II. tum
quia sententia est strictissimi Juris, FVL-
GOS. conf. 49. ALEX. vol. 7. conf. 164. DEC.
conf. 47. tum quia intelligitur absque
præjudicio 3^{ti}, L. Et post 12. §. res quæ ff.
famil. Erisc. tum quia conformis debet
esse libello. l. ut fundus 18. ff. de Jud. lis
autem solùm erat inter prædictos. De-
mum sententia tantum importat, quan-
tum sonat, SOCIN. JUN. conf. 181. n. 6. Et
97. ROTA vol. 2. decis. 317. n. 4. sonat au-
tem in Lateranenses & Cassinenses. er-
go illos tantùm comprehendit - - - fa-
vet hæc sententia Lateranensibus, non
prout singuli spectantur, sed prout capi-
tulariter considerantur, quod probatur
ex verbis sententiæ &c. &c., Hactenus &
pluribus BORDONVS.

§. IV.

BENEDICTINI sunt in possessione
præcedentiæ super *Canonicos Regu-
lares* non Lateranenses.

HO. Idipsum constat ex consuetudine,
optimâ legum interprete, & BENEDICTI-
NORVM continuatâ possessione præce-
den-

dentia super *Canonicos Regulares non Lateranenses*. Nam Congregatio s. SALVATORIS, seu BONONIENSIS quatuor Monasteria ROMÆ habens, in omnibus ITALIÆ urbibus, etiam Romæ in conspectu Pontificis, Cardinalium, & totius Cleri (teste non tantum MABILLONIO in *replica fol. 54.* sed plurimis gravissimis viris, qui ipsi talibus processibus sæpius, & adhuc noviter interfuere) cedit BENEDICTINIS.

In GALLIA nulla ferè est Civitas paulò nobilior, in quâ, concurrentibus utriusque Ordinis aſſeclis, BENEDICTINI non primas ferant. Eo jure gaudent præcipuè RHEMIS, SVESSIONE, CABILLONE, BELLVACI, NORCIOMI, ATTREBATI, TVRONIS, AVDOMAROPOLI &c. item RHOTOMAGI, BITVRICIS, ANDEGAVI, CENNOMANNI, BAJORÆ &c. Ita MABILLON in *replica fol. 62.* Cùm autem anno 1688. *Canonici Regulares in BVRGVNDIA præcedentiam BENEDICTINORVM, in Comitibus statuum BVRGVNDIÆ longâ possessione roboratam, impugnarent, R. P. D. MABILLON, BENEDICTINVS Congreg. s. MAVRI Ad-*
M ver.

versariorum ictus adeò validè retorsit, ut palmam cum rubore BENEDICTINIS cedere sint coacti, ipsò Rege Christianissimò, perlectâ geminâ apologiâ per solemnem sententiam MABILLONIO victoriam attribuyente.

In inferiori GERMANIA in omni publico conventu primum locum dari BENEDICTINIS, notorium dicit CARAMVEL *de Cisterc. præcedentia p. 3. n. 251. & seq.* ostenditquè id practicari *Oosterkirch, Aldenburgi, Bruxellis, Lovanii, Brugis, Valenciennis, Turnis, & in Comitibus & Congregatione statuum.*

In superiori GERMANIA Abbas *Weingartensis* Ord. s. BENEDICTI in electionibus, exequiis Reverendissimorum & Celsissimorum Ordinariorum Constantiensium honoratiorem locum *Creutzlingen* Ord. *Can. Regul.* nunquam permisit, usquè huc, nec deinceps permittet, uti refert P. EGGER *in Idæa Ordinis fol. 336.* in liberâ ac Imperiali Civitate *Augustanâ* Abbas VDALRICIANVS, & alii BENEDICTINI absquè ulla controversia præcedunt *Canonicos Regulares* s. AVGVSTINI, uti testatur
CORB.

CORB. KHAMM professus ad SS. VDALRICVM & AFRAM.

III. In *Austria* inquit COMMENTATOR
fol. 147. Reverendissimus Prælatus Cano-
 nicorum Regularium in Claustro *Neoburgi*
 omnes BENEDICTINOS Abbates, alios-
 què, nemine contradicente, præcedit.
 Communicavi hæc (scribit P. EGGER *l. c.*)
 cum viris gravibus, consuetudinumquè
 in Provinciis illis admodum gnaris, qui
 vehementer exarserunt, & ore tenus, scri-
 ptoquè ex toto contrarium asseverârunt,
 attributis Adversario titulis, quibus no-
 lim importunè, vel ejus, vel alienas au-
 res gravare. Ego autem præcedentiæ
 praxin Reverendissimorum Dominorum
 Prælatorum inferioris *Austriæ* exactè in-
 dagans, responsionis locò accepi, allega-
 tam COMMENTATORIS praxin esse
 omninò falsam; siquidem passim no-
 tum, Reverendissimum Dominum Ab-
 batem Ordinis s. BENEDICTI *Mellicen-*
sem non tantum præcedentiam habere
 præ omnibus inferioris *Austriæ* Præla-
 tis, sed esse omnium eorum Præsidem
 & primatem.

„Pergit EGGER fol. 357. ejusdem fari-
 „næ sunt, quæ COMMENTATOR retulit
 „de Tyroli, cum literæ ab Admodum Re-
 „verendo & Clarissimo P. EVGENIO
 „SPETH, professo Salemitano, SS. Theo-
 „logiæ Doctore, ac Notario Apostolico,
 „(qui in eâ Provinciâ longo tempore mo-
 „ratus, morum omnium ac consuetudi-
 „num oculatissimus fuit observator) ac-
 „ceptæ, longè diversa perscribant.” Sic-
 què confutata sunt ista COMMENTATO-
 RIS commenta.

II2. *Bavariæ* praxin testatur WEITZEN-
 GERVS supra n. 98. allegatus. *Coloniæ* ad-
 huc novissimè spectante totâ urbe, in so-
 lemnibus exequiis Serenissimi *Bavariæ* Du-
 cis Archi-Episcopi & Electoris *Coloniensis*
 JOSEPHI CLEMENTIS p. m. BENEDI-
 CTINI præcessère *Canonicos Regulares*
 Ord. S. AVGVST.

BENEDICTINI *Hildesienses* ex consue-
 tudine veteri in viridi observantia existen-
 te, in Comitiiis, & publicis conventibus
 præcedunt *Canonicos Regulares*; inter se-
 ptem enim Ecclesias, primum post Reve-
 rendissimum Ecclesiæ Cathedralis Capitu-
 lum, Patriæ statum coädunantes prima est

S. MI-

S. MICHAËLIS ORD. S. BENEDICTI, cujus Reverendissimus Abbas aliarum Præses esse dignoscitur; secunda S. GODEHARDI ejusdem Ord. S. BENEDICTI, *Sultensi*, Ordinis *Canonicorum Reg.* non nisi quintô locô subsequente. Istam BENEDICTINORVM præcedentiam testatam reliquit JOANNES BVSCH: quondam Præpositus in *Sulta*, qui *l. c. supra c. 1. §. 6.* dicit, se cum suis in *aureâ missâ in suo ordine stetisse*; quis autem sit iste ordo tum temporis, scil. anno 1440. observatus, declarat, dum *l. de reform. monast. c. 8. in MSto Kiloniensi* sic habet: "in *Hildefem* --- Sabbathô post Communes" aurea cantatur Missa ab omnibus Præ." latis, Canonicis, Sæcularibus, & Religio-" sis cujuscunquè Ordinis, BENEDICTINEN-" SIBVS, NB. *Canonicis Regularibus*, Prædi-" catoribus, Minoribus totius Civitatis &c." Nec dici potest, BVSCHIVM suos ex humilitate BENEDICTINIS postposuisse, aliàs enim postposuisset se omnibus.

Item quid Juris præ Præposito *Sultensi* habeat Abbas S. MICHAËLIS, indicat idem BVSCHIVS *l. 1. de reform. Monast. c. 47. de HENRICO BERTKOVV S. Michaëlis Abbatate* sic scribens: "Quamvis major post"

„Episcopum in Diocesi *Hildesimensi* no-
 „scitur esse Prælatum; humilitatis tamen
 „gratiâ *minores*, & longè infra se Præla-
 „tos ad mensam suam, & alibi sæpiùs su-
 „pra se locavit, sicut coram positi oculis
 „nostris sæpe perspeximus, & admiran-
 „tes laudavimus: Mihi quoque omnium
 „Prælatorum minimo hæc præmissa, ac
 „multò majora veræ charitatis & humi-
 „litis suæ indicia, ab initio mutuæ no-
 „stræ dilectionis usquè in præsens sæpe
 „ostendit, & pro affectu suo plenissimo
 „plura demonstrasset, quæ propter meam
 „humilitatem virtuosè conservandam à
 „tanto patre recipere aliquando recusavi.
 Ita BVSCHIVS.

III. Inter Monasteria ruralia utriusquè
 sexûs extrema semper sunt *Canonicorum*
Regularium Ord. s. AVGVST. primum
 enim *Ringelheimense* Ord. s. P. BENEDICTI,
 cujus Reverendissimus Abbas omnium
 aliorum Præses; cætera subsequuntur hoc
 ordine: *Lamspringense* Ord. s. BENEDICTI;
Derneburgense Ord. Cisterc. *Georgimontanum*,
 nunc *Grawhoff* Ord. Canon. Regul. *Richen-*
bergense Ord. Can. Reg. & hæc virorum.
 Monialium sequuntur simili ordine: *E-*
scher-

scherdense Ord. s. BENEDICTI, *Woltigero-*
dense Ord. *Cisterc.* *Heiningense* Ord. *Canon.*
Regul. *Dorstattense* ejusdem Ord. Hic &
 non alius in publicis eorum conventibus
 servatur ordo, sicquè Præpositi *Canon Reg.*
 non tantum virorum nostris Abbatibus,
 utpote Mitrà splendidis, sed & Monialium
 Ordinis s. AVGVSTINI Præpositis Mo-
 nialium Ord. s. BENEDICTI locò cedere
 de more debent, argumentò irrefragabili,
 MONACHOS BENEDICTINOS, non obstan-
 te sententiâ in favorem Lateranensium
 prolatâ, etiam nunc Jure præcedentiæ
 gaudere præ *Canonicis Regularibus* hujati-
 bus.

II4. DICES. Cum COMMENTATO-
 RE fol. 60. contra id, quod n. 110. primò lo-
 cò dictum est: *Canonicos Regulares* s. SAL-
 VATORIS de BONONIA differre specie,
 seu non esse ejusdem speciei Ordinis cum
Canonicis Regularibus Ordinis s. AVGVST.
 consequenter illorum exemplum nil pro-
 bare pro BENEDICTINIS.

Sed ista COMMENTATORIS responsio
 est contra ipsum COMMENTATOREM:
 ideo enim *Canonici Regulares* s. AVGVSTI-
 NI, qui habitu lineo utuntur, sunt in toto

mundo per COMMENTATOREM fol. 62. n. 176. ejusdem speciei cum *Canonicis Regularibus* Congregationis Lateranensis, quia primò, habitus *Canon. Regul.* essentialis, seu tunica linea, est communis Lateranensibus Cathedralibus & GERMANIS *Canonicis Regul. s. AVGVSTINI.* 2dò, quia non habent distinctos Fundatores & Authores n. 179. 3tiò, quia conveniunt in nomine, definitione, & fine, & functione Ordinis n. 181. Atquì hæ conditiones conveniunt *Canonicis Regularibus s. SALVATORIS*, habent enim habitum essentialem eundem, sc. tunicam lineam, quamvis super istam, & infra Cappam, quam retinuerunt, portent scapulare candidum, quod non obest; nil enim, quod advenit essentiali, facit essentialiter differre. Præ- tendunt etiam, se sui Ordinis Authorem habere s. AVGVSTINVM; similiter vocantur Ord. s. AVGVST. & habent eundem finem &c. ergo secundùm & contra COMMENTATOREM sunt ejusdem speciei cum *Canonicis Regularibus* Lateranensibus. Ergo si illis non favet BVLLA PIANA, neque WINDESEMENSIBVS, neque aliis favere potest; ergo sicut illi cedunt

BENEDICTINIS, ita & Windesemenses de Jure cedere eisdem tenentur, velint, nolint.

II5. SIDICAS. Canonicos s. SALVATORIS, five de BONONIA non habere institutorem eundem cum Lateranensibus, sed STEPHANVM CLONVM Senensem, prius Ord. Eremitarum s. AVGVST. BONONIÆ annó 1408. approbante GREGORIO XII.

Accepto hoc utiliter, & infero; ergo & *Windesemenses* non habent eundem Institutorem cum Lateranensibus, sunt enim instituti à GERHARDO GROTEN, ut dictum supra c. 1. §. 6. n. 50. ergo non sunt ejusdem speciei Ordinis.

Addo: *Windesemenses* non habent eundem finem institutionis, non enim convenit eis cura animarum, & ideo nec Bireto uti, ut patet ex dictis supra c. 2. n. 47. ergo sequitur idem.

Insuper advertendum hîc obiter pro confirmatione eorum, quæ dicta sunt supra c. 1. §. 6. n. 74. Secundum COMMENTATOREM, habitus lineus est essentialis Ordini *Canonicorum Regularium* s. AVGVST, ergo aut fallit COMMENTATOR, aut

DD. *Sultenses, Georgimontani &c.* ante annum 1440. non fuerunt ejusdem speciei *Canonici Regulares* s. *AVGVST.* non enim habuerunt ejusdem Ordinis habitum essentialem &c.

II6. DICES. Multis *Canonicorum Regularium* Monasteriis conceditur, uti posse omnibus & singulis privilegiis Ordinis *Lateranensis*, & inter alia, ut *Lateranenses* præcedant *BENEDICTINOS*, conceditur, ergo saltem *Canonici Regulares*, qui gaudent privilegiis *Lateranensium*, præcedunt *BENEDICTINOS*.

Respondet *CARAMVEL de Cisterciensium*
 „ præced. p. 3. n. 242. hanc instantiam esse
 „ honorificentissimam *BENEDICTINIS*,
 „ at *Lateranensibus* fortè injuriosam; ipsi
 „ enim ratione veræ antiquitatis, & non
 „ privilegii prætextu præcedentiam post
 „ magnas difficultates & probationes,
 „ non tamen meridie clariores, obtinuerunt.
 „ Unde, si *Lateranenses* non habent
 „ præcedendi privilegium, hoc participare
 „ *Windesemenses* nequeunt: non enim participatur quod non est. Adde, etiam
 „ ex hypothese (vera ipsa sit, an non) quòd
 „ *Lateranenses* non nisi ex privilegio præ-

cc-

cedant, hoc privilegium ad *Windesemen-*
ses non extendi; nam & DOMINICA-
 NI, FRANCISCANI, JESUITÆ sunt
 participes omnium privilegiorum con-
 cessorum aliis quibusque Ordinibus, ac
 præterea etiam Lateranensi, & tamen
 BENEDICTINOS non præcedunt. ita ver-
 bo-tenus GARAMVEL *l. c. n. 266. & sqq.*

DOMINICANIS novissimè anno scili-
 cet 1727. per specialem constitutionem
 SSmi Domini nostri BENEDICTI XIII.
 non tantùm confirmantur §. 77. concessa
 illis olim privilegia aliorum Ordinum &
 Congregationum in genere, sed etiam no-
 minatim conceduntur privilegia *Canonicorum*
Regularium Lateranensium &c. *Quam-*
vis illa sint speciali notâ digna, difficilisquè
concessionis, & quæ in generali concessione non
veniunt. Nec tamen præcedentiâ super
 BENEDICTINOS, uti patet ex §. 64. ejus-
 dem constitutionis.

Similiter & ipsi BENEDICTINI gaude-
 mus eisdem omnium Ordinum & Con-
 gregationum, consequenter & Lateranen-
 sium privilegiis, uti fusiùs ostendunt P.
 GEORG. GEISSER *in Privil. Ord. s. BENED.*
 VIRGINIVS ALVISET *in muren. vermic. &c.*

Quid

Quid ergo ex istâ privilegiorum communicatione inferri potest contra BENEDICTINOS pariter privilegiatos? “si enim privilegia sint æquè fortia, tunc privilegiatus nequit uti privilegio contra pariter privilegiatum; eoquod inter jura sibi residentia debeat dari sistentia, ne alioquin evadat species belli ex utrâquè parte iusti. WOREL l. V. decret. tit. 33. sect. 3. n. 11. Habetur id expressè in authent: de sanctis Episcopis. §. sed hæc præsentis, & in l. verum, cum legibus seqq. ff. de minoribus. ubi dicitur: quod privilegium habens non utitur eo, contra habentem idem privilegium.

§. V.

Objectiones residuæ diluuntur.

II7. OBJICIES 3tiò; S. AVGVSTINVS Institutor *Canonorum Regularium* fuit Episcopus, & Magnus Ecclesiæ Doctor, ergo dignior Abbate, qualis fuit S. BENEDICTVS, ergo Ordo ejus est dignior hujus, ergo debetur illi præcedentia.

Resp. I. N. *Suppositum*, sc. S. AVGVSTINVM fuisse *Ordinis Canonorum Regularium*